

Luister

Geef cadeau

Dit theologische boekje over Daniël is opvallend succesvol. 'Ga niet bij de pakken neerzitten'

REPORTAGE *Buig niet*, heet het jongste boek van predikant Ad van Nieuwpoort. Hij roept zijn lezers op om 'mentaal weerbaar' te zijn, net als die dappere Joodse jongen uit het bijbelboek Daniël. Laten we ons verzetten tegen zowel autocratische leiders als populistten, die ons van alles beloven. Het is voor een theologisch boek bijzonder populair. Waar zit 'm dat in?

Wilfred Scholten

woensdag 24 juni 2026, 11:00

De dominee is ook een beetje koopman: theoloog Ad van Nieuwpoort op toernee met zijn nieuwe boek, *Buig niet*. beeld: Dick Vos

ALMERE

Een druilerige bui daalt neer over Almere-Haven. Met zijn handen vol loopt dominee Ad van Nieuwpoort kerkelijk centrum Goede Rede binnen. Op een tafel in de hal legt hij een aantal exemplaren van zijn boek *Buig niet*. Uit een grote koker komt een banner met de titel tevoorschijn. Het boek is al aan de zevende druk toe. Vertalingen in het Duits en Engels zijn in de maak.

De dominee is ook een beetje koopman. Van Nieuwpoort is bezig met een toer door het land, van Breda tot Groningen. Deze avond is hij uitgenodigd in de kleine gemeente van Almere. 'Ik las het boek in één avond uit', zegt organisator Jan Denkers. 'Terwijl ik nooit theologische boeken lees.' Hij vond dat ook andere kerkleden ervan moesten horen.

De 79-jarige Ina Oostenbrink zit achter een kopje thee. Zij is lovend over de 'heerlijke leesbaarheid' van 'het pamflet', zoals Van Nieuwpoort het boek zelf noemt. Geen moeilijke woorden, laagdrempelig en voor iedereen te volgen. Ze vindt het mooi hoe alles wat er nu in de wereld gebeurt, wordt gekoppeld aan het bijbelse verhaal van Daniël, de jonge Joodse jongen die de leeuwenkuil overleefde. 'Het stille protest van Daniël en zijn vrienden tegen de machthebbers van die tijd maakt indruk. Daar kunnen wij nu van leren.'

Hoe betreft zij dat op haar leven? 'Ik merk dat ik steeds meer lef krijg naarmate ik ouder word. Ik spreek me makkelijker uit, durf mijn mening eerder te geven. Dat kan dus.'

Tegengif

Om acht uur gaat het gezelschap, dat is gegroeid tot zo'n veertig overwegend zeventigplussers, naar de kapel. Stoelen in een halve kring, de gastspreker in het midden. Vanaf het moment dat hij de microfoon krijgt, spat het enthousiasme ervan af.

De predikant van de Haagse Duinzichtkerk vertelt vol vuur en in hoog tempo dat hij eigenlijk niet van plan was dit boek te schrijven. 'Ik was met een serie preken over Daniël bezig, en het was alsof er een stem uit die verhalen naar boven kwam en me bij mijn lurven greep.'

Ad van Nieuwpoort was niet van plan dit boek te schrijven, maar 'het was alsof er een stem uit die bijbelverhalen naar boven kwam'. - beeld: Dick Vos

Het boek Daniël is een verhaal om ons te laten geloven dat we in 'tirannieke tijden' het verschil kunnen maken met kleine daden, stelt hij. 'Dat het uitmaakt om in de waarheid te leven en niet te buigen voor de leugen.'

De term 'bijbels tegengif' valt, want dat is volgens de schrijvende predikant nodig: tegengif tegen de krachten en machten die ons er onder willen krijgen. Van autocraten tot Big Tech, die ons 'aan onze schermen kluistert'.

En net toen hij had geschreven over de jonge Daniël die weigerde te buigen voor het gouden beeld van dictator Nebukadnezar, las hij over een gouden beeld dat president Trump had laten plaatsen op zijn golfterrein. Evangelische Trump-aanhangers gingen op de knieën voor dat beeld. 'Een afschuwelijk cadeautje' voor zijn boek, noemt Van Nieuwpoort dat.

De link tussen dat eeuwenoude boek en de actualiteit kon niet sterker zijn. 'Opdat we niet buigen voor welke leugenachtige machthebbers ook.'

Maar de predikant wil het ook klein houden. "Wat moet je daar nu mee, in verzet komen en waartegen? Je woont in Almere-Haven. Je hebt je dingetjes te doen. Je leest de krant 's ochtends en je laat je hond uit. Maar toch: of je nu jong of oud bent, je hebt een rol te spelen in deze wereld. Jouw positie kan een verschil maken. Dat is, denk ik, de kern."

Waar leef je voor?

Iemand uit het publiek vraagt hoe we in verzet kunnen komen, voordat de oorlog uitbreekt en 'de vulkaan uitbarst'. De dominee knikt. 'Dat is een belangrijke vraag.' Hij citeert de historicus Johan Huizinga: 'We leven in een bezeten wereld en we weten het. Het zou voor niemand onverwacht komen als de waanzin ineens uitbrak in een razernij waaruit deze arme Europese mensheid achterbleef in verstomping en verdwazing.' Hij schreef het in 1935!

Van Nieuwpoort: 'Betrekt dat eens op jezelf. Hoe is het eigenlijk met mijn geestelijke weerbaarheid na tachtig jaar geopolitieke vakantie, omdat we denken dat het altijd vrede zal blijven?'

De dominee vertelt over een Oekraïense militair, die recht vanuit de loopgraven op bezoek kwam bij de Koninklijke Militaire Academie in Breda. Hij had voor de militairen in opleiding drie vragen, die iedereen zichzelf zou moeten stellen: 'Wie ben je? Waar leef je voor? Welke prijs ben je bereid daarvoor te betalen?'

Je kunt een speld horen vallen in de kapel.

Verzet

Een man met een gebruind hoofd staat op. Hij heet Vincent Oomen en is ouderling in de gemeente. Hij vindt dat er wel erg negatief wordt gedaan, alsof de fles halfleeg is in plaats van halfvol. 'We kunnen ons ook richten op tekenen van hoop', zegt hij.

Oomen vertelt over de Nicolaikirche in Leipzig, die hij bezocht. 'Dat is de plek waar het verzet tegen het communistisch regime begon, met vijf mensen die elke maandag samen gingen bidden. Dat groepje werd groter en leidde tot een massa van 40.000 burgers, wat uiteindelijk resulteerde in de val van de Muur.'

'Dat is precies waar het boek Daniël over gaat', beaamt Van Nieuwpoort. 'Ga niet bij de pakken neerzitten; het kan wél anders.'

Asielzoekers

De discussie komt op het thema asielzoekers. De predikant noemt dit een valkuil: de kwestie wordt volgens hem door politieke leiders en populistten gebruikt om de aandacht af te leiden van grotere bedreigingen. Laten we daar nu niet verder op ingaan, stelt hij voor.

'Misschien juist wel', roept een man op de achterste rij een tikkeltje provocerend. Sommigen uit de gemeente zijn betrokken bij het kerkasiel van de Oezbeekse familie Babayans, die al ruim anderhalf jaar in een kerk in Kampen schuilt tegen uitzetting. 'Is dit kerkasiel voor die familie een onzinnige bezigheid of moeten we juist die het onmogelijke voor onze naaste doen?'

De predikant zucht nog net niet. 'Dan haal ik paus Franciscus maar eens aan, die de kerk een veldhospitaal noemde. Je kunt rationeel allerlei juridische bezwaren hebben tegen wat er nu in Kampen gebeurt, want het is natuurlijk heel ingewikkeld. Maar je kunt ook zeggen: wij staan gewoon naast die mensen in nood.'

Het koninkrijk komt

Na afloop vertelt Klazien ter Veen dat ze al vijf exemplaren van het boekje cadeau heeft gegeven, zo inspirerend vond ze het. 'Ik vind het belangrijk dat Gods woord in verband wordt gebracht met ons leven van nu. Het voedt ons met nieuwe inzichten. Zoals: houd nu eens op met mopperen en zeuren. Durf te zeggen: God gaat door en zijn koninkrijk komt, ook al maken wij dat misschien niet meer mee. Die tegenbeweging is er altijd geweest in de geschiedenis.'

Naast haar zit Doddy van Leeuwen. Zij zegt: 'Het bemoedigt je. Ook als je verder niet zo bijbelvast bent, geeft dit verhaal toch grond onder de voeten.'

Ad van Nieuwpoort is verrast door het succes van zijn boekje, zegt hij. 'Het oude bijbelverhaal maakt kennelijk iets wakker bij mensen, zelfs bij lezers van de *NRC*', merkte hij. 'Het brengt kennelijk troost en perspectief in deze verwarrende tijden. Dat mensen beseffen dat de leugen die regeert, van alle tijden is.'

Vincent Oomen is een fervent wandelaar en maakte al diverse pelgrimstochten; hij vertelt er met een biertje graag over. *Buig niet* heeft hij nog niet gelezen, maar dat gaat hij nu wel doen. 'Alles in het leven is erop gericht om angst te overwinnen. Net als bij Daniël. Het tegenovergestelde van angst is vertrouwen en dan krijg je uiteindelijk moed. Prachtig toch?'

Advertentie
